

„Edinost“

izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 21 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petiti. Za večkratno naročilo s primerim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi donosi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst..

izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Nekaj misli rodoljubne Slovenke v novem letu.

(Dopis.)

Pravijo, da trina ni dobra in jaz danes sama izkušam, da je res tako. Vtepla sem si namreč v glavo, da na vsak način napišem kar-koli si bodi in sedaj se mučim že ves čas in mislim, kaj naj napišem. Ne da bi manjkalo temat; teh je na zbiranje, a vsa so taka, da se zanje ne maram ogreti. In prosim vas, o čem naj bi človek tudi pisal v tem času, ako je Avstrijec in celo Slovenec! Državni zbor, ki že itak nekaj časa sem pogreša zdrave atmosfere, v kateri bi mogel vršiti svojo važno nalogo, ne zboruje. Padlo ministerstvo, čegar vsa kratka zgodovina nosi pečat povsem zgrešenega, smešnega eksperimenta, nadomeščeno je z novim, kateremu ne zaupa in katerega ne upošteva ni jedna stranka v državi in katerega se gleda ko nepovabljenega, vsiljivega in nepotrebnega gosta, katerega bi se vse rado iznebilo prej ko prej.

Kratko zborovanje deželnih zborov ima tudi značaj: praznote in brezpomembnosti, signature avstrijske abnormalnosti.

No, v Pragi so imeli vendar važen dogodek, ki je morda simptomatičen za bodoči razvoj na Češkem in dosledno tudi — ker je baš v Pragi ključ za rešenje notranje krize v tej državi — v Avstriji.

Po dolgem času so zopet enkrat skupno zborovali češki in nemški deželni poslanci. Morda so Nemei po Claryjevem padu vendar spoznali, da Avstrija nikakor in nikdar ne bo nemška »gmajna«, da je nemška ideja o »Herrenvolku« in »Minderwerthigkeit« slovenskih avstrijskih narodov postala smešna in absurda. Zato silijo morda sami — da si se na videz delajo neizprosne — na zbljevanje. Ali predaleč so zašli, preradikalno so podrli vse mostove za seboj, da bi mogli tako hitro nazaj preko — Schönerer-Wolfove volje. Strah pred gorjačo Wolfovo, oziroma pred izgubo mandatov jim je še vse preveč v kosteh, in zato sodim, da bo trebalo še intenzivnejih lekeij, predno bodo možna z njimi uspešna pogajanja.

Na Češkem zahtevajo Nemei narodno-krajevno omejevanje ter ustanovitev narodnih kurij v deželnem zboru. To vprašanje mora zanimati tudi nas. In to ne le zato, ker je — kakor sem že omenila — vsa avstrijska

politika koncentrirana v češko-nemškem vprašanju, ampak tudi zato, ker bi se ta izgled iz deželnega zbora češkega utegnil prenesti tudi v naše deželne zборе, kar bi imelo dalekosežnih posledice za politični razvoj v naših pokrajinah.

Dandanes se govori le o koncesijah Nemcem in Čehom, a nas Jugoslovani — kakor da ni na svetu. Gotovo je z Čehi vred sleherni slovanski misleč Jugoslovani ogorčeni na krivice, ki jo je ministerstvo Clary zagrešilo napram češkemu narodu in prav tako gotovo je sveta dolžnost naših poslancev, da se postavljajo v Češke vrste za priboritev zadostne in povrnitve potlačene prava.

A tila, britka tuga lega človeku v srce ob misli na toliko in toliko vnebovpijočih krivic in zgočih poniževanj, katere smo že prestali in še prestajemo južno-avstrijski Slovani in sicer prvič od ošabnih, nasprotnih nam sosedov in drugič od vlade same — ne da bi zbog tega zapel petelin na platu! In vendar smo tudi mi avstrijski državljani in smo se oklepali te države v vseh časih in s toliko iskrenostjo, zvestobo in ljubeznijo! Kako grozno boli preziranje od take strani, ve le oni, ki je člen maloštevilnega, dobrega a zatiranega naroda.

Nič bolj vesele niso slovenske ožje razmere. Tu si stojita nasproti dve stranki iste narodnosti s toliko napetostjo in tolikim sovražtvom, da bi človek skoro ne verjel lastnim očem. Jedna drugi podtikata najpodlejšje cilje in namene, ne zaupata si toliko, kolikor se zaupa prodajajočemu židu, in ni za las ne privoščata druga drugu kakega priznanja. Liberalci so zašli v manjjo, da vedno in na vseh krajih zasledujejo in vohajo klerikalizem in v njih glasilu kar mrgoli farjev, terci-jalk in še krepkejših izrazov, o katerih bi menila jaz, da ne sodijo v javen list. Klerikalci pa streljajo kozla za kozlom ter se poskušajo s popolno krivimi eksperimenti ter vedno bolj izgubljajo zaupanje trezno mislečega občinstva. Popolnoma ponesrečeno podjetje je n. pr. zapričeta gonja proti nekaterim slovenskim listom. To jasno kaže na popolno neumevanje časovnih razmer in zakonov v razvijanju. S takimi stvarmi se je lahko eksperimentiralo v srednjem veku, a dandanes si vendar en cel kulturni narod ne daje diktirati od katere-koli strani: kaj sme čitati in kaj ne! To je naravnost absurdno in

stvari klerikalcev tisočkrat več škoduje, nego hasne.

Jaz vsaj sem prepričana, da posledica take prepovedi je ta, da ljudje še bolj čitajo dotični list.

Kako zelo se je zajedla strankarska strast mej naše liberalce in klerikalce, priča dejstvo, da obe stranki ob jednom napadata list, ki ne pozna ni liberalizma, ni klerikalizma — katera pojma sta že, mimogredé povedano, oba tako obrabljena in oguljena, da pač spadata le nazaj v devetnajsto stoletje — marveč ga silijo že razmere k temu, da je glasilo slovenskega naroda, ne pa glasilo te ali one stranke. Čista domovinska ljubav, brez vsakih strankarskih, sebičnih ciljev in namenov, ne nahaja dandanes pravega umevanja in klije le v sreih onih rodoljubov, ki so dan na dan sami priča novih in starih krivic, ki jih trpi slovenski narod ob meji.

Politični pregled.

TRST, 3. januarja 1900

K položaju. Sedaj, ko ne buče več okolo njega vihre parlamentarni boj in ko mu dobri prijatelji od levece ne vsiljujejo več demonskih nasvetov svojih, bi res radi vedeli, da-li se je grofu Claryju jelo dozdevati, kako usoden korak je storil, ko je z odpravo jezikovnih naredeb na toli oduren način razburil in ogorčil narod češki?! Kaj si misli mož o tem činu, ki je pričal ali o državniški kratkovidnosti ali celo lahkomišljenosti, danes, ko je čital o zadnji demon straciji na Žofijem otoku v Pragi, o kateri poročamo na drugem mestu?! Ali se mu ne dozdeva, kako grozno odgovornost si naklada oni, ki je se svojim postopanjem zakrivil, da so take demonstracije mogoče v narodu, ki po svojem bogastvu, po svojem številu in po duševnih vrlinah ne le da je najvažnejši za državo, v katerem so bili marveč tudi nakupičeni kar celi zakladi dinastičnega čutstvovanja, o čemer priča junaštvo tega naroda na nešteti bojnih poljih?!

Demonstracije proti vojaški godbi in proti cesarski zastavi so pojavi, katere je britko obžalovati z avstrijskega stališča, ali tudi v resni opomin so, kako nevarno in usodno more postati v današnjih dobah narodne samozvesti, ako zaslepljeni državniki — da bi ugajali gospodovalnim pohlepnostim

Mnogo let je tam živel pod imenom: »Gorjanski puščavnik«; maševal sam, sam kuhaj in pral ter sploh opravljal vsa opravila, kar jih je v malem gospodinjstvu. Ker je bil, kakor že povedano, zdravnik, pečal se je mnogo z rastlinstvom. Včasih je pak kmetič prišel k njemu po zdravila, da si niso bila pota tedaj taka, kakor so danes, in je bilo do bližnje vasi dve uri hoda. Rad je pomagal vsakomur, kdor se je zatekel k njemu v samoto. Kolikokrat so volkovi tulili okrog njegove kočice, kolikokrat je medved potresal bruna, za katerimi sta se puščavnikov kiži plašno tresli, ali vse to ga ni pripravilo, da bi bil šel med ljudi. »Kakor sem živel«, je pravil, ko sem ga z materjo prišla obiskat kakor trinajstletno dekle — on je bil moji materi pravi uje, — »kakor sem živel, tako hočem umreti«. In nihče ga ni mogel prepovoriti.

Meni je ugajal čudoviti stric! Takoj sem bila sklenila ostati pri njem, streči mu in pasti njegovi kozi, ki sta mi prijazno lizali roke. Kar povedala sem, kaj sem sklenila.

Mati je ihté planila k meni ter me goreče stisnila k prsim, kakor da se boji za-me. — Tu je starka prenehala ter si otrnila drugo solzo, ki ji je privrela v oko.

»Oče Evzebij pa je molče zrl va-me ter dejal konečno: »Čez dve leti pridí, do tedaj,

jednih — žalijo narodni čut družih. Avstrijski državniki hočejo tolažiti nervozno narodno občutljivost Nemecev s tem, da drezajo v narodni čut in ponos Čehov in so podobni onemu, ki je iz golega strahu pred smrtjo šel tja in se — obesil!

O skrajni razburjenosti med Čehi priča pač dejstvo, da so že 111 čeških okrajev, 57 mest in 100 občin ustavili posle prene-nega delokroga.

Epohalen dogodek ob zaključku devetnajstega veka — čegar pomembnost se niti prav presoditi ne da — je ta, da je orjaško tehniško delo, sibirski železnica, dogotovljena v toliko, da je reka Amur naravnost zvezana z Evropo. Železnična proga dolžine 7000 vrst spaja sedaj rusko prestolnico, ponosni Petrograd, z Vladivostokom ob Tihem oceanu. Ali to veliko delo se bo nadaljevalo, kajti ruska diplomacija je znala ukrotiti trmo Kitajcev in si je izposlovala dovoljenje, da se sibirski železnica po stranski črti zveže z glavnim mestom Kitaja, Pekingom. In tako pomika Rusija svoje postajanke v Aziji dalje in dalje, dokler ne pride čas obračuna z oholo Anglijo.

Državno sodišče na Francoskem. izreče še pred 4. januarjem razsodbo proti »zarotnikom« proti republikli. Zatvorenci so premenili taktiko ter odstopili od obstrukcije. V soboto je govoril zatoženi royalist (pripadnik kraljevstva) de Ramel sledeče: Jaz sovražim vsako nasilstvo. Jaz hočem povrat k monarhiji na potu zakona. Mi nočemo nikakih zvez na podlagi sovražstva. »Francija nad vse«, je naša deviza. Jaz sem star liberalce in skupao z republikanci sem se boril za svobodo. Revolucija z dné 4. septembra 1870. izvršila se je brez nasilstev in zdela se je, da bo republika splošno priznana državna oblika. A prišlo je, žal, drugače. Liberalni royalisti smo rezerva za bodočnost. Nekoč si bo dožela čestitla, da bo mogla apelirati na nas.

Iz Italije. Kralj Humbert je o priliki novega leta podelil amnestijo za prestopke zoper javno varnost in zoper pravo zborovanja, kakor tudi zoper tiskovni zakon; dalje zoper svobodo dela, zoper javne organe, ki so posredovali, ko se je motil mir, kakor tudi za politična hudodelstva, vstevši prestopke, storjene po snovanju obo-roženih družbi v svrhu izvrševanja gotovih

menim, bom lahko sam opravljal te posle, saj tako ni mnogo!«

Kdo je bil bolj srečen nego jaz. Res mi je bilo še dve leti, da se mi izpolni želja, ki je kar v trenutku prešinila vso mojo naravo, ali stric ni bil proti moji želji in imela sem upanje, da se tudi domači odločijo naposled za moj naklep.

Mati je takoj in tudi pozneje prigovarjala, ali ko je videla, da sem stonovitna, da me niti prošnje niti grožnje ne odvrnejo od sklepa, je konečno celo blagoslovila moj namen, posvetiti se v postrežbo častiljivemu puščavniku, ki je bil razun tega tudi moj bližnji sorodnik.

Dve leti ste minili. Jaz sem šla na Gorance in spremilo me je mnogo znancev in prijateljev. Oče Evzebij je maševal in po maši smo imeli obed, kar smo prinesli seboj.

Bilo je guljivo slovo, ko so se poslavljal od mene: kakor da umiram. In ko sva bila sama, ko sem prevzela skromno gospodinjstvo, kar zavriskala bi bila od veselja; saj se mi je izpolnila najsrčnejša želja, ki sem jo gojila celi dve leti, predno se mi je uresničila.

Z angeljsko ljubeznijo me je uril v pisanji in drugih vedah, učil me spoznavati Boga in prirodo in sploh vsega, kar mora človek vedeti in znati. (Pride še.)

PODLISTEK

Samostanska slika.

— Povest. —

Spisal Janko Kotlár.

»Da, v resnici me zanimajo te krasne priče slavne prošlosti. Iz teh prostorov veje neka sveta groza, kakor nekdanje čase, ko se je glasna molitev razlegala po tem svetišču«, sem jej odgovoril.

»Prav tako, prav! Škoda, da ne vidim več tako dobro kakor nekdanj; ali vendar še lahko povem, kje je moj stric opravljal svoje molitve. To gotovo veste, da je bil moj stari stric redovnik tu v tem samostanu!«, je pristavila sedemindesetletna starka, pogledavši me izpod kosatih sivih obrvij.

»Vaš stric redovnik?« sem ponovil čudé se.

»Dà, dà; ker pa vidim, da vam je stvar nejasna, povem vam vso stvar bolj natančno. Sediva pod ono-le lipo — tudi pod njo se je hladil ranjki stric Evzebij; — pod ono-le lipo vam povem marsikaj o tej podrtiji«. Reksi je z velo suho roko otrnila solzo, ki ji je pomočila trho lice.

Z veseljem sem šel z starico, ki je ukljub svojim letim precej čvrsto korakala poleg mene. Teža let jej ni uklonila hrbta, ni jej vzela vida ali sluha, ampak izginila je na

njej brez sledu. Pač so se ji izpod bele peče belili snežni lasje, ali bili so spleteni v dve dolgi kiti, ki ste v obliki vene obdajali njeno glavo. Turkova Jera je bila pač stara žena, nikakor pa ne onemogla oseba, ki bi bila drugim v nadlego, za kar smatrajo mlajši svoje nadložne starčke in starice.

Ko sva si pod lipo izbrala prijazen prostor, da sva zamogla gledati v nekdanj toli slavni samostan, pričela je Jera svojo povest.

II.

»Oče Evzebij je bil nekdanj slaven mož, mož kakršnih je dandanes malo ali pa nič več na svetu. Bil je redovnik in hkratu samostanski zdravnik, kar mu je gotovo pripomoglo, da je bil ugleden ne le med sobrati, ampak tudi v okolici med kmeti; in tudi v sosednjih gradeh so čislali v njem izbornega zdravnika. In baš on je bil prvi in glavni povod, da vam pripovedujem to povest, ker je ohranil ostanke nekdanj sloveče slike, ohranil ime umetnikovo in sploh vso povest, katero hočem vam ponoviti, kakor jo je on meni pripovedoval, ko je živel pri sv. Nikolaju na Gorjancih, izgnan po cesarju Jožefu iz pletrijskega samostana. Mnogi so prestopili v posvetne duhovenske službe, on pa se ni hotel izneveriti obljubi, katero je storil in tako je z neko odškodnino romal na Gorance ter se tam naselil.

deliktov, in slednjé za prestopke, ki imajo namen ovirati funkcioniranje državnega zbora. Amnestija ne velja za hudodelstva proti varnosti lastnine ali življenja in tudi ne za za- tožene ali obsojene, ki niso v zaporu in tudi ne na take osebe, ki se do 31. decembra niso prijavila oblastim.

Tržaške vesti.

Imenovanja. Finančno ravnateljstvo v Trstu je imenovalo finančnega koncipista Jakoba Mestrona finančnim komisarjem v IX. plačilnem razredu in konceptnega vežbenika Marija Podberniga začasnim finančnim koncipistom.

Vedno stara pesem! Vse, kar smo že napisali proti vsprejemanju »opominskih listov« in drugih takih tiskovin, vse to ni doseglo zaželenega uspeha! Ravnokar doznajemo, da je v sv. Ivanu in tudi v ostali okolici še vse polno takih, ki — če tudi le iz obzir- nosti, ki pa absolutno ni na mestu — spre- jemajo take tiskovine v tujem jeziku! Radi bi posegli po imenih! Uprav prsti nas srbe, ali imeti hočemo še potrpljenja: opozarjamo pa vse naše zavedno ljudstvo, naj se poboljša ter naj stori svojo sveto narodno dolžnost! Proč s tujimi tiskovinami, naj iste pridejo od katerekoli strani, proč z obzirnostjo do- logar si bodi, drugače ne pridemo nikdar do svojih svetih narodnih pravic!

K—s.

Lahonska hvaležnost. Pišejo nam: Pred časom ste že pisali o nekem gospodu Sorrentino, ki ima mnogo naročeb za Ljub- ljano in ki ima svoj kamenolom nekje tam pri Dutovljah.

Te dni je bil isti gospod Sorrentino na takozvanem »Fondo Banelli« — našem trža- škem praturu —, kjer se producirajo razni — umetniki. Na neki taki baraki je tudi slo- venski napis in ta je zbedel gospoda Sorren- tina! Zadril se je nad lastnico, rekši: Par cosa gave quella tabella schiava, dove pensar, che qua semo in città! Gospodinja, ki je Italijanka, je odgovorila: Mi smo bili prej v Gorici, kjer je večina Slovencev in pa to nam služi tudi tukaj, ako ne za drugo, pa vsaj za vojake.

Sorrentino se je razburil še bolj ter je rekel: Insomma qua semo in città, e no vo- lemo tabele schiave!!

To je hvaležnost do onih, ki mu dajejo kruha! To naj vzamejo na znanje oni Slo- venci, ki temu gospodu dajejo zaslužka, oso- bito pa naj to čitajo v Ljubljani!

K—s.

Kako je to? Včeraj je prišel k meni neki 50-letni krepek mož. Povedal je, da je dobil delo v novi luk, ali, da ga v službo ne sprejmejo dokler ni vpisan v kakem pod- pornem društvu.

Imenovali smo mu naši dve podporni društvi in za slučaj, da bi ga ti dve ne ho- teli vsprejeti, smo mu omenili okrajno bla- gajno. Mož nam je odgovoril, da ga slovenska društva ne sprejmejo, ker je prekoračil 45. leto, da pa je bil tudi že v okrajni blagajni, ali tudi tam da ga nočejo!! Okrajna blagajna ne sprejme nobenega uda, ako se gospodarji ne obvežejo plačevati za njega! Zakon od leta 1888. pa zahteva, da vsaki delavec mora biti zavarovan! Kako se ujema to?! Kam naj se upiše torej gori omenjeni mož? Pri- čakujemo od slavne obrtne oblasti, da nam pojasni gori stavljeno vprašanje, ker tega si vendar ne moremo misliti, da bi delavci, ki so prekoračili 45. leto, ne smeli nikjer dobiti zaslužka, kakor kaže gornji kričeči slučaj: na delo ga ne vsprejmejo, dokler ni zava- rovan, v okrajno blagajno pa ga zopet ne vsprejmejo, ker je prekoračil 45. leto.

Onim delavcem pa, ki bi jih slučajno zadelo kaj sličnega, svetujemo, naj se obrnejo do gospoda c. kr. obrtnega nadzornika ali pa na magistrat ter naj tam povprašajo, kaj storiti v sličnih slučajih?!

K—s.

Ravnopravnost v zavarovalnici za slučaj nezgod. Zavarovalnica delavcev proti nezgodam v Trstu, ki posluje za Trst, Pri- morsko, Kranjsko in Dalmacijo, torej za po- krajine s pretežno slovanskim prebivalstvom, noče priznati niti slovenskemu niti hrvat- skemu jeziku nobene pravice. Ona pozna le dva jezika: italijanski in nebodigatreba nem- ski jezik. Te dni je preplavila slovenske in hrvatske pokrajine z uradnimi pismi. Itali- janske stranke so dobile pisma z italijanskimi naslovi; notorično slovenske in hrvatske stranke pa so osrečile s takimi le zaviti:

»Arbeiter - Unfallversicherungs - Anstalt für Triest, das Küstenland, Krain und Dal-

mation in Triest N.... An.... Porto pausch.« itd.

Ali ni nikogar, ki bi malo potrkal po prstih pašam v tuk. zavarovalnici?

Najnovejša. Kakor doznajemo od vero- dostojne strani, je mej tržaškimi delavkami navstalo veliko ogorčenje proti uniformi magistratovih redarjev! Delavke, ali, kakor jim pravijo tukaj, »šešolote« so prejšnja leta polnile vsako demonstrativno prirejeno irredentarsko zabavo. Seveda so za take slučaje vdobivale vse polno ustopaie — brezplačno!

Sedaj pa so sklenile, da ne bodo hodile nikamor, kjer bo videti rečene uniforme. Irredentariji so izven sebe, kajti že lani se jim je ponesrečil ples »Lege«, kakor tudi oni »slavni« »Beneficence«!! Letos ne bo »šešolote« in bodo morali kje drugje nabrati nekaj prodanih duš.

K—s.

Naznanilo o napovedih za odmero osebne dohodarine, plačarine od viših službenih prejemkov in prihodarine za leto 1900. Od c. kr. finančnega ravnatelj- stva smo prejeli:

Po § 202 zakona od 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 220 o neposrednih osebnih dav- kih dolžan je vsak osebni dohodarini podvr- ženi podati vsako leto napoved o svojih davku podvrženih dohodkih v roku, ki ga določi finančna deželna oblast. Te dolžnosti so glasom § 204 omenjenega zakona pravi- loma oproščene le osebe, katerih davku za- vezani dohodki ne presegajo 1000 gld., ali tudi te le, dokler jih ne pozove davčna oblast ali predsednik priredbene komisije.

V svrhu odmere osebne dohodarine in plačarine od viših službenih prejemkov za leto 1900 pozivljajo se vse osebe, ki so v neposredne državne mestu Trstu, v po- kneženi grofiji gorisko-gradiščanski ter v mejni grofiji istrski v zmislu § 153 navede- nega zakona podvržene osebni dohodarini ter obvezane podati napovedi, da predložijo te napovedi do 15. februarja 1900 (do tega dne je namreč visoko c. kr. finančno mini- sterstvo z odlokom od 15. novembra m. l. št. 64349 rok podaljšalo) po obrazu, dolo- čenem v izvršitvenem predpisu k IV. po- glavju navedenega zakona (drž. zak. št. 108 iz l. 1897. pismeno, ali jih dajo ustmeno na zapisnik na pristojni davčni oblasti 1. in- stance, t. j. v Trstu na c. kr. davčni admi- nistraciji, na Goriskem in v Istri pa na pri- stojnih c. kr. okr. glavarstvih (odnosno na davkarjih, ako ni tam okr. glavarstva).

Tiskovine za napovedi se dobivajo brez- plačno na imenovanih davčnih oblastih 1. instance, kakor tudi na dotičnih davkarjih, oziroma županstvih.

Osebni dohodarini je podvržena vsaka fizična oseba, katere dohodki presegajo 600 gld. Razločka ne dela, so-li dohodki zemljišč, poslopij, samostojnih podjetij in opravil, glav- nje, službenih in mezdnih prejemkov ali ka- kega drugega vira.

Ti dohodki obstojé lahko v denarju ali pa v blagu. Kedor dobiva 3200 ali več gld. službenih prejemkov na leto, je zraven tega glasom § 233 glede teh prejemkov podvržen tudi plačarini.

Dohodkom davčnih obvezancev gospo- darjev prišteti je v zmislu § 157 dohodke pripadnikov družine, ako se ti stekajo v skupno gospodarstvo, ali s pridržkom v § 173 označenih odbitkov.

One dohodarini podvržene osebe, ki so oproščene napovedi, ker njihovi davku pod- vržene dohodki ne presegajo 1000 gl., imajo v zmislu § 204 v vsakem slučaju pravico predložiti napovedi.

Davčni obvezanci, ki hočejo svoje napo- vedi ustmeno podati na davčni oblasti, naj to store kolikor prej mogoče.

Dolžnost, podati napoved, in nasledki, ako je kedo opustil to, so neodvisni od vro- čitve posebnega, v § 204 omenjenega po- ziva.

V svrhu priredbe dohodarine za leto 1900 treba napovedati v zmislu § 156 stalne prejemke vsake vrste na pr. plače, obresti in stanarine, zagotovljene v določenih zneskih, najemščine, dohodke od kuponov in slično. Vse to se svoto, dejanski doseženo v letu 1899. Nasprotno se morajo nedoločeni ter nestalni dohodki od zemljišč in poslopij kakor tudi vsi drugi nedoločeni in nestalni prejemki izkazati v poprečnem znesku zadnjih treh let 1897, 1898 in 1899. (Zvršetek pride.)

O zadnji veliki nesreči na železnici.

C. k. poštno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu nam javlja:

C. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo v Gradcu je podpisnemu c. kr. poštnemu in brzojavnemu ravnateljstvu doposlalo v na- daljnjo odredbo 36 priporočenih pism in 31 poštih nakaznic, ki so bilo dne 24. dec. 1899, povodom nesreče na železnici, poškodovane.

Priporočena pisma so se že vrnila od- pošiljalcem, a mestu ogorelih poštih nakaz- nic izdajo se odnosa uradna plačilna do- voljenja.

Iz dotičnega obvestila c. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Gradcu od dne 29. decembra 1899 je nadalje razvidno, da je bilo tudi večje število priporočenih in navad- nih psem, vzorcev, dopisnic itd., ki so se rešile, odposlanih iz Grada, kamor so bile namenjene.

Stranke, ki bi se hotele zanimati za osodo svojih, dne 23. dec. 1899 na pošto oddanih pošiljatev, dobé proti primerni legitimaciji nadaljna pojasnila v III. oddelku podpisanega c. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva, kjer se nahaja zadevni seznam.

Iz-pred naših sodišč. Včeraj so bili na tuk. deželnem sodišču obsojeni: 34-letni Anton Grizoni zaradi težke telesne poškodbe v 6 mesecev ječe; 20-letni štacunar Josip Serraini iz Ravenne zaradi poneverjenja v 7 mesecev ječe; 22-letni novinar Ljudevit Domokos zaradi prestopka p. § 305 a. kaz. zak. v 3 tedne zapore.

Avstrijski Lloyd. Danes bi imel hitri parnik »Imperatrix« odpluti v Bombay. A ker nedostaja prostora za nakladanje, parnik ni pripravljen za vožnjo ter je odložen odhod za 24 ur.

Parnik »Berenice« je sedaj popolnoma izpraznjen ter vse blago shranjeno v laza- retskem skladišču. Včeraj je miljski župnik, don Urbanaz, čital v lazaretni cerkvi sv. mašo, katere so se udeležili kapitan, čast- ništvo, moštvo parnika »Berenice«, zdrav- stvena komisija in vse ostale osebe, ki se na- hajajo v lazaretu.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 4. januarja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za ci- vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici delle Beecherie št. 1, hišna oprava; v ulici degli Artisti št. 8, hišna oprava; na trgu delle Legna št. 6, oprema v za- logi in hišna oprava; Passo S. Giovanni, pisarniški predmeti in igrače; v ulici Ma- donnina št. 3, čevlji in škornji; v ulici Aequedotto št. 29, hišna oprava; v ulici Giulia št. 21 in v ulici S. Giovanni št. 440, hišna oprava in oprema v zalogi.

Čitateljem. Kakor je že tako ob vsaki izdatni spremembi v izdajanju lista, da je premagati razne neizogibne tiskarsko-tehnične težave, tako je bilo tudi včeraj, zbok česar se je list zakasnil. Cenjene čitatelje prosimo oproščenja in potrpljenja. V par dneh bo vse v popolnem redu.

Plesni venček pev. društva »Kolo« bo prihodnjo soboto dne 6. t. m. v dvorani Mally, ulica Torrente št. 16. Vstopnina je za ženske 30 nč., za moške 40 nč. brez iz- jeme. Začetek ob 8. uri zvečer.

Električno gledališče gospoda Kaut- skega priredi jutri zvečer ob 8. uri, in sicer svojo zadnjo predstavo v Slovanski čitalnici s popolno novim programom. Dosedanje pred- stave tega gledališča v mestu in oklici so izpale v splošno zadovoljnost občinstva, zato se nadeja ravnatelj tudi jutri zvečer obile udeležbe.

Moška podružnica sv. Cirila in Me- toda na Greti naznanja slavnemu občinstvu, da priredi božičnico z otroško veselico v vrtu družbe sv. Cirila in Metoda na Greti in sicer v soboto dne 6. jan. ob 4. popoldne. Vspored tej veselici je bogat in mnogovrsten. Ta božičnica je bila določena na 19. dec. 1899, a morala se je prenesti vsled bolezni mnogih otrok. Na obilno udeležbo vabi

odbor.

Božičnica otroškega vrtea v Škedenji. Pišejo nam: Točno ob 4. uri pop., kakor je bilo naznanjeno, se je dvignil zastor in lju- beznjiv otrok Karlota Flego (Lazar) je ne- ustrašeno in z lepimi besedami pozdravil navzoče občinstvo.

Dečka Ivan Flego (Skomadre) in Silve- ster Flego (Lazar) sta v deklamaciji in dvo- govoru pokazala, da sta prava junaška slo- venska fanta. F. Flego, ta mora biti res pravi navihaneec.

A ona srčkana Justina Godina (Berdon), da bi jo vi videli, kako je udarila z nožico in odločno vskliknila: »S l o v e n k a s e m e! Ljubo dete, da bi tvoja nožica pač nikoli

ne zašla na kriva pota tujinstva, v tabor na- ših sovražnikov! —

Pavla in Pepica Sancin (Drejač) sta tudi povedali jako lepo »Večerno moli- tev« in »Molitev k božjemu de- tetu«. Kako najivno premeteno je govorila dvogovor Zorka Godina (Brdon)! Člo- vek bi jo bil kar odnesel se seboj to ljubo, ljubo Zorko, ki tako pametno govori se svo- jim bratom Jožekom o svoji punčici. —

Zapuščeno sirota Jelisava Sancin (Čemot) in Angela Sancin (Božek) sta jako ganljivo povedali svoji ulogi. Potem je bil še prizor »Božična noč« in živa podoba: jaslice. Sled- njč je še zahvalila goste ona navdušena slovenska deklica Justina Godina (Brdon).

Užili smo res urico nedolžnega, neska- ljenega veselja, za kar gre posebno priznanje g. vrtnarici Dragici Gregorčičevi. Le ljube- zen do nedolžne dece in velika požrtvoval- nost zamore dosežati tako lepih uspehov. Vsi otroci so se res vedli tako naravno, neprisi- ljeno, ljubeznjivo. Le tako naprej, vrla gospica, saj se seme, ki se sejete s tolikim trudom in naporom, ne sme izgubiti. In kako bi zamogla ona nedolžna bitja postati kedaj naši na- sprotniki, ko je že v njih nežnih sreih vzkli- la tako močna kál navdušenja za mili materini jezik?! V njem se uče moliti, peti, lepih pri- povestie in pesmi; in vse to da bi! se po- zabilo, izrulo, poteptalo?! Ne, detinski spomi- n ostanejo vedno živi v naših sreih! In prav zato, dragi stariši: glejte, kako vzgajate svojo dečo! Zato, ker ne morete sami vsega, po- šiljajte svoje otročice v naš slovenski otroški vrt! —

Vrli Škedenjci so res vse časti vredni. Videli smo, kako je nastopalo nad 40 otrok. To je lepo!

Na božičnici je bila velika dorana na- polnjena. Ljudje so bili vsi navdušeni. Še nekoliko preglasno so kazali svoje navdušenje. Želeli bi, da se na kak način odpravi ta ne- dostatek! Tamburaški zbor je kaj pridno udaral med točkami in tudi na svobodni zabavi.

Iz priproste božičnice je nastalo pravo narodno slavlje! —

Okrajna bolniška blagajna. Zadnji teden je bilo prijavljenih 371 slučajev bo- lezni, 368 oseb je bilo proglašanih, da so zdrave, 905 jih je nadalje ostalo v zdrav- ljenju. Med poslednjimi je 130 takih bolnikov, ki so se ponesrečili na delu. Prestopkov proti predpisom zdravnikov je bilo 280. Na bol- niških podporah se je izplačalo tekom zad- njega tedna 11.934.40 kron.

Loterijske številke, izžrebane dne 30. decembra 1899.:

Trst	48	20	12	44	64
Line	55	48	64	65	83

Vesti iz ostale Primorske.

× Iz Nabrežine nam pišejo: Prav dobro je bilo na dan sv. Štefana pri g. Ple- su v Devinu. Prav dobro je pevalo pevsko društvo »Nabrežina.« Prav dobro je udaral tamburaški zbor »Narode«. Prav dobro je pe- valo ono mnogoštevilno krokarsko društvo pod vodstvom g. Nenčeta. Prav dobro se ple- sali g. studenti. Prav dobro je bilo spodej v veži, kjer je bilo 6 do 7 steklenic refoška na mizi. Prav dobro smo bili postreženi od g. Plesa. Ali gospodje moji, tudi tistega ne smemo pozabiti: tistega »šapanjca«, ki nas je tako raz- vnel, da smo tako močno peli »Hej Slovani«, da je kar odmevalo.

Prav dobro so je moral počutiti oni, ki biva v »Legi«; jaz mislim, da še danes mu brenčijo tiste krasne pesmi po glavi, posebno po »Hej Slovani«. Žalilo nas pa je, ko smo izve- deli, da je društvo »Kolo« prišlo Nabre- žino. Ko bi bili vedeli, da Kolo pride za gotovo v Nabrežino, bi bili vendar ostali doma, pa bi se prav dobro imeli z bratskim društvom.

× Svinja je odgriznila roko šestmesečnemu otroku v Baderni pri Poreču, ki je ležal v zibelki v prvem nadstropju. Do- mačinov ni bilo pri hiši in svinja je splezala po stopnicah navzgor. Težko poškodovanega otroka so spravili k zdravniku v Poreč.

× Pevsko in bralno društvo »Dom« na Repentabru vabi na svoj redni občni zbor, ki bo v nedeljo dne 7. t. m. v dvorani g. Ozbiča na Repentabru.

O d b o r.

Vesti iz Kranjske.

* Družbene znake za ženske in moške omislila si je družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Dobivajo se v poljubnem številu pri gospodih prvomestnih ljubljanskih ženskih združenj: Franji dr. Tavčarjevi, Veri dr. Šlajmerjevi in Ivani Zupančičevi. Ženski znaki, ki se tudi lahko nosijo ko broše, oddajajo se komad po 1 gl. in možki znaki, ki so obešeni na trobojni trakovih in se pripenjajo kakor navadne svetilje, oddajajo se po 1 krono. Znakovi so izdelani v Pragi po vseh umetnostnih zahtevah. Družba odpre začetkom tega leta svoj otroški vrtec na najnevarnejši narodni postojanki v Trzinu. S tem pa seveda zopet narastejo nje stroški in zato družba toplo priporoča naj si Slovenci in Slovenke omisljajo kolikor mogoče Perdanovih užgalic, Jelačičeve kave, Skabrne Zupančičevega plana, Petričevega mila, na novo prirejenega goriskega voščila, ki ga zalaga trdika Drufocka, in Bonačevih svinčnikov, ki nosijo marko: »Svinčnik družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani«, od katerih predmetov ima družba svoje dohodke.

* Posredovalnica za delo in službe, ki jo je osnovalo mesto Ljubljana, pričela je poslovati danes dne 3. t. m. Pisarniški prostori se nahajajo v mestni hiši nasproti vodnjaku v pritličji na levo. Uradne ure so od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldne in od 4. ure popoldne do 7. ure zvečer. Za vpisovanje in posredovanje je vplačati 40 stotink ali 20 kr. in zadobe delaveci pošli s plačilom te pristojbine pravico, da skozi 4 tedne smejo zahtevati posredovanje. Ta prepotrebna socialna naprava je v čast mestu Ljubljana in v velik blagor nižjih slojev, delavstva in poslov. Kajti v zasebnih službenih posredovalnicah postopajo dosti krat z službo iskajočimi osebami na najnevarnejši način. Sosebno o jedni ljubljanski taki »firmi«, dobili smo nekaj podatkov, ki morajo pošteno in demokratično čutečega človeka boleti v dno duše. Zato s tem večim veseljem in priznanjem pozdravljamo ljubljansko mestno posredovalnico za delo in službe. Pripominjamo pa, da bi se mogoče lahko uvedle še nekatere olajšave onim delavcem in poslom, ki se oglašajo v tem mestnem zavodu.

Vesti iz Štajerske.

— Štrajk premogokopov v Köflachu. Kakor javljajo iz Grada 2. t. m., so rudarji v šestih jamah ustavili delo; v dveh delajo. V fužinah Pichling ne morejo delati, ker nimajo premoga. Povsodi vladata mir in red. V vsem okraju je 2000 delavcev.

— Hysteron-proteron. (Poznejše poprej.) Glasilo celjskih nemškutarjev »Deutsche Wacht« se jezi, da celjski okrajni zastop, če gar večina je naravno slovenska, premalo upošteva nemško majšino, da ji ne da nobene glasu v okrajnem in šolskem odboru, da baje »terrorizira« Nemce, kateri da v okraju plačujejo mnogo več davkov nego pa Slovenci. Na temelju teh razmišljanj prihaja omenjeni listič do zaključka, da slovenski poslanci v deželnem zboru štajerskem nimajo nobene pravice do dobrot parlamentarizma, kakor so drugod običajne, niti do parlamentarno dostojnega postopanja žujimi.

Mi si usojamo vprašati: Če bi bilo res, da Slovenci v celjskem okraju zastopu terrorizirajo tovariše posilince, — kje so hoteli v šolo, kje so se učili brezobzirnega postopanja? Ali je bil morda prejšnji okrajni zastop celjski, dokler je bil v nemških rokah, uzor parlamentarizma? Ali nahajajo Slovenci drugod, kjer so v manjšini, vzgledne pravičnega parlamentarizma postopanja? Ali jih naj postopanje Nemcev v deželnem zboru vspodbuja do ljubeznivosti nasproti posilincem? — Nam se zdi, da je govorjenje celjskega lističa jako najvno, nekaj hysteron-proteron! učinki in vzroki so zamenjani. Kajti, ker so videli Slovenci, da za nje ni nikjer pardona, nastopili so pot dovoljene samoočrambe svoje lastne kože. Poziv »Wacht« štajerski deželnozborski večini, naj bi bila namreč brezobzirna, je vsekako prišel za nekaj desetletij prepozno.

Razne vesti.

Strösmayer ob 50-letnici svojega biskupstva. V krasni spomenici, katero je biskup Strösmayer razposlal duhovništvu v obzled svetega leta, izpregovoril je veliki biskup na zvršetku petdesetletnega biskupstva svojega sledeče ginljive besede:

»Jaz, hvala Bogu, dovršujem 50. leto svojega biskupskega poklica. Uprav današnji dan, 18. decembra, ko to pišem, je dan mojega imenovanja biskupom, kar priznam z hvaležnostjo in udanostjo do Njega. Veličanstva apostolskega Cara in Kralja. Jaz hočem ta dan svečano praznovati dne 8. septembra, na praznik Male Gospojnice (ali na Mali Šmarnik), ko sem bil uvrščen za biskupa. O tem hočem, ako bom živ, spregovoriti nekoliko besed svojemu ljudstvu in duhovstvu s prošnjo, da se me spominja v svojih molitvah. Na vsaki način sem neizmerno hvaležen Božji milosti in dobroti, da mi je o mojem slabem zdravju vendar dovolila, da preživim 50 let kakor biskup; in kakor se ob tej priliki posebno spominjam svojih grehov in pogrškov, moram hvaležno priznati, da me je ljubi Bog tako dolgo ohranil in obdržal sveti svoji cerkvi in dobremu našemu narodu, katerega sem vedno iskreno ljubil in ga še danes ljubim ter iz vsega srea blagosloviljam. Temu dodajem, da je sveti oče Papež Leon XIII. čestital tudi meni siromaku k petdesetletnici mojega biskupstva ter o tej priliki čestita in blagoslovlja ne samo mene, ampak tudi semenišče malih in vse dobro in pravovernno moje ljudstvo. Na tej milosti, ljubavi in zaupanju se sto in stokrat zahvaljujem in svetemu očetu izrekam slavo.

Posebna Božja milost je pa še, da petdesetletnica mojega biskupovanja pada uprav v jubilarno leto 20. stoletja, odkar nas je Jezus na gori Kalvariji odkupil od smrti in večnega prokletstva, odkar nas je posvetil in povrnil poslednjemu našemu namenu. Jaz smatram to za poseben znak Božje milosti in Božjega blagoslova ter sem za to Jezusu Kristusu, sodniku živih in mrtvih posebno hvaležen. Dobro svoje ljudstvo in dobro svoje duhovenstvo prošim torej prav posebno, da pobožno molí ves ta čas za me, kakor tudi za vrhnega erikvenega pastirja Leona XIII., da nam Bog da, da se v večnosti, po poslednji sodbi božji, najdemo v nebesih ter uživamo Onega, kateremu smo na tem svetu služili, ga hvalili in slavili.

Občinstvo in vojaška godba v Pragi. O veselici, ki se je na Silvestrovo vršila v dvorani na Žofijskem otoku, poroča korespondenčni biro: Po polnoči je zahteval del gostov, naj bi vojaška godba zasvirala himno »Hej Slovani!« Ker kapelnik ni dovolil tega, je nastalo veliko razburjenje in občinstvo je zahtevalo, naj se vojaška godba pobere. Godba je zapustila dvorano ter odpovala promenadni koncert, ki bi se imel vršiti drugo jutro. Dne 2. t. m. so našli vrv, s katero vzdigujejo cesarsko zastavo nad mostom, prerezano. Zastava je zginila. Oblast preiskuje dogodek.

Izgredi v Holešovu. Dne 30. minolega meseca so izrekli razsodbo proti obtožencem zaradi znanih izgrediv v Holešovu. Od 15 obtožencev sta dva oproščena, a 13 jih je obsojenih v kazni od 6 tednov do 13 mesecev. Skoro vsem obsojencem je poostrena kazen z enkratnim postom na teden in z zaporom v ločni celici po 14 dni.

Glazbenik Karol Millöcker, komponist operet »Dijak-prosjak«, in »Ubogi Jonathan«, je umrl v Badenu pri Dunaju v dobi od 57 let.

Književnost.

Podjetni gospod Dragotin Hribar izdal je za leto 1900 jako eleganten koledar, opremljen z mnogimi, krasnimi slikami in zanimivo vsebino: žalostni ulogi, katero igra v nas svoboda tiska, imamo zopet nov dokaz na tem koledarju, ki je bil radi neke rodoljubne pesmi Antona Hribarja, katero smo nedavno priobčili v »Edinosti« — konfisciran. — V drugi izdaji prišla je na isto mesto pesem: »Po zapleni« in sicer v črnem okviru. Ta zares krasni narodni koledar se naroča pri založniku in izdajatelju, gospodu Dragotinu Hribarju v Celju.

Dr. Gojmir Krek: Anton Askere. Studie mit Uebersetzungsproben. Laibach. Verlag L. Schwentner 1900. Dobili smo iztis te v moderni obliki natisnjene knjige, ki je za nas Slovence velicega pomena, ker nosi v širši svet vesti o obstanku naše literature ter seznanja tudi druge narode z njenimi deli, ki bi bila dika vsaki svetovni književnosti. Gospod Askere je brezdvomno eden izmed največjih naših pesnikov in studija njegovih del je gotovo praznim in hvaležen predmet za vsacega, ki se zanima za književnost. Gospodu dr. Gojmiru Kreku moramo biti zelo hvaležni, da nam je podaril zgornjšo knjižico in priporočamo

jo najtoplejše. Omenjamo pa, da se poznavatelji Askere nikakor ne bodo povsem strinjali z vso vsebino. Cena izvodu 80 kr., po pošti 3 avč. več.

Brzojavna poročila.

GORICA 3. (P. *) Na današnji deželnozborski volitvi v volilnem razredu veleposestva je bil izvoljen Oskar Gabršček s 103 glasovi.

Dunaj 2. (K. B.) Cesar se je podal popold. na lov v Radmer na Štajarskem. Cesarja spremlja nadvojvoda Fran Salvator in mnogo povabljenih gostov.

Dunaj 2. (K. B.) Odsek za mornarico je v ogerski delegaciji sprejel redni in izredni proračun mornarice ter izrazil vodstvu iste svoje zaupanje. Tekom debate je rekel minister za vnanje stvari, grof Goluchowski, da sicer vzdržuje narodno-gospodarske nazore, kakor jih je obrazložil v ekspoziciji, da pa glede vojne mornarice mora pred vsem naglašati vojno oziroma brambeno stališče. Danes se ne govori toliko o naši zunanji trgovini, kolikor o brambi naših obali, torej o naših najbolj življenskih koristih. Tudi poveljnik mornarice je izjavil, da je naloga naše mornarice v prvi vrsti ta, da brani Adrijoo. Z drugimi državami naša vojna mornarica noče tek-movati.

Dunaj 2. (K. B.) Odsek za mornarico v ogerski delegaciji je razpravljal o rednem in izrednem proračunu za mornarico. Poročevalec grof Tekely je utemeljeval više zahteve ter toplo priznaval delovanje mornarice in njenega častništva. Delegata Rosenberg in grof Toroczky sta se izreкла proti pomnoženju mornarice. Ako stanje financ dovoljuje novih žrtev, naj se iste uporabijo za vojsko. Mornarica naj se omeji samo na brambo obali.

Pariz 2. (K. B.) Državno sodišče. Poročilo »Havas«. Po govoru branitelja Guérina, je predsednik zaključil sejo. Sodni dvor je odšel na posvetovanje.

Kauca 2. (K. B.) Dne 5. t. m. se ukrcalo za v Odeso tri stotnje ruskih pešcev, ki so bile dosedaj v garniziji v Rethymu.

Berolin 2. (K. B.) »Wolf« javlja iz Sredca: Pogodba s francosko-nemško-avstrijsko bančno skupino; glasom katere ista prevzema 25 milijonov frankov 6⁰/₁₀ državnih bonov, zavarovanih po dohodkih davka na duhan in plačljivih najdalje v petih letih, je podpisana.

Washington 2. (K. B.) V današnjem ministerskem svetu je priobčil državni tajnik Hay, da so imela pogajanja z evropskimi velevladstvi in z Japonsko glede vzdrževanja politike odprtih luk na Kitajskem popolnoma zadovoljiv uspeh.

Lizbona 2. (K. B.) Prestolni govor, s katerim se je otvorilo zasedanje cortes-ov, konstatira trajno prisrčno razmerje z vsemi državami ter se spominja obiska nemškega, angleškega in francoskega ladijevja na Portugalskem. Prestolni govor razpravlja nadalje o uspehih ekspedicije v severu Mozambika ter dostavlja, da treba zopet enkrat pokazati, da ima narod, ki si je znal te dežele pridobiti, tudi elementov, da jih upravlja in brani. Končno naznanja prestolni govor več naredeb, da se zboljša finančno stanje.

Vojna v južni Afriki.

London 2. (K. B.) Dopisnik lista »Daily Mail« potrjuje iz Rendsburga uspeh generala Frencha pri Kolesbergu. Topništvo je začelo ob zori streljati na pozicije sovražnika. Boerci so odgovarjali z živahnim ognjem. Po dvehurni bitki so obmolknili boerski topi. Hopkins-tope so morali pustiti v rokah Angležev, dočim so vzeli tope velikega kalibra s seboj proti severju. Angleži so se polastili tudi več vozov z živili. Zgube Angležev so neznatne. Isti so zasedli Kolesberg.

London 3. (K. B.) Vojni urad je sklenil, da sprejme v inozemstvu dvanajst batalijonov milice (bramboveev). Sedem teh batalijonov odpotuje v Capstadt.

London 3. (K. B.) »Daily Mail« je izvedel, da so ministri, ki so udje komisije za deželno brambo, sklenili zahtevati v nabavo novih topov kredit nad 5 milijonov funtov šterlin.

London 3. (K. B.) »Reuter« javlja iz Capstadta od sinoči: Dosedaj še ni dospelo uradno obestilo, da bi general French bil zasedel Kolesberg. Govorijo pa, da so večeraj popoldne prišle preiskovalne patrole v mesto.

Ista pisarna javlja iz Duglasa z dne 2. t. m., da polkovnik Pillehe ni našel nobenega

odpora, ko je zasedel Duglas ter da ga je zvesto prebivalstvo sprejelo navdušeno.

London 2. (K. B.) »Standard« javlja iz taborišča Frere z večerajšnjega dne: Težave, katere srečuje general Buller, se množe. Pred seboj ima vrsto obzidanih in utrjenih hribov, ki se raztegajo ob reki Tugela v daljini 16 milj. Sovražnik je hribe gosto zasedel: povsod mu režijo nasproti topi. Reka je visoko narastla. Potemtakem bo prihodnja bitka najvročejša v tej vojni ter najvažnejša glede posledic. Angleški pomorski topi obstreljajo tudi danes sovražnikovo stališče.

*) V pojasnilo. Odslej homo brzojavke nastopno zaznamovali po njih izviru: K. B. = korespondenčni biro; O. B. = ogerski kor. biro; P. = privatno.

Trgovina in promet.

Novi kurzni list.

Uvedenje nove kronske veljave v naši državi ima razun drugih posledic tudi to, da je treba premeniti (vsaj deloma) kvotacijo borznih papirjev, valut in deviz.

Dunajska borzna zbornica je dne 5. dec. sklenila, da ne premeni samo kvotacije iz goldinarjev v krone, ampak, da počeniš z dnem 27. decembra 1899 uvede percentualno kvotacijo na podlagi kronske veljave, kakor jo ima Nemčija na podlagi drž. mark; sledila jej je tudi tržaška borza, ki je z 1. januarjem t. l. uvela enako kvotacijo in prvi kurzni list od dne 2. jan. je objavljen že po novi metodi.

Kakor vsaka novotarija, ima tudi ta svoje težave, dokler se jej ne privadimo, dasi je bolj praktična; nekoliko več težave dela seveda tudi že za to, ker že kronska veljava sama preglavico dela.

Devize in valute notirajo se tako, kakor popred, v kronah in stotinkah.

Cena drugih predmetov pa je označena za 100 ednot, poprej pa je bila za eden posamezen komad, izjemo delajo »Razne Srečke« (I. Diverse Lose Dunajski K. L.), ki so kvotirane še vedno za eden komad v kronah, kakor popred v goldinarjih.

Da se razume kurz teh srečk ali papirjev, treba je poznati njihovo nominalno vrednost.

Te nominalne vrednosti pa so razne in zato so določili nepremenljive veljave v kronah; na podlagi teh cen ali veljav izvede se nadaljnji račun.

Računske veljave:

- 1 gl. a vr. = 2 Kroni.
- 1 gl. M. C. (konvencionalni denar) = 2 K 10 st.
- 1 gl. v zlatu = 2 K 40 st.
- 1 d. m. (nemška držav. marka) = 1 K 18 st.
- 1 frank = 96 st.
- 1 ital. lira = 96 st.
- 1 angl. lira (Ls. = liver sterl) = 96 K.

Dobre nade avstro-ogerski lesni trgovini v Egiptu.

Poročilo našega konsula v Aleksandriji govori o prodaji lesa v Egiptu v mesecu novembra tako-le: Spečevanje stavbinskega lesa je vsled stalnega zidanja jako lahko in hvaležno. Največ lesa te vrste prihaja iz Švedske, Turške, Rusije in Avstro-Ogerske. Poslednja država je letos izvozila več lesa, nego doslej. Dočim dovoz iz galiskih in vzhodno-ogerskih gozdov čez Galac vedno raste, zdi se nam, da tržaška lesna trgovina z Egiptom zgublja bolj in bolj na več-ljavi. Vzrok temu je v visokih cenah in kakovosti blaga, ki mnogokrat ni najboljša. V uvozu iz naše monarhije nahajamo tudi hrastove prage (švelerje), nabavljene večinoma na Ogerskem. Na tem polju se nimamo bati nobene konkurence. Še nedavno so govorili tukaj o razpisu za nabavo 60.000 takih pragov. Zlasti na žel eznicah uporabljajo hrastove prage. Parkete in podobne reči delajo večinoma iz škandinavske bukovine, katere vsled neznano nizkih cen ni možno izpodriniti. Prodajanje našega lesa v Egiptu še daleč ni dosegla vrhunca; vsled tega je o vsakem novem poskusu za povzdigo našega izvoza pričakovati najlepših uspehov.

Konkurz:

Viktor Nigri, neprotokolirani trgovec v Trstu. — Deželno sodišče Trst, 5. dec. 1899, sekcija III. — Konkurni komisar: c. k. dež. sod. svetnik vitez Maffei. — Začasni oskrbnik mase: dr. Viktor Daurant. — Rok za prijavo tirjatev do 13. jan. 1900. — Likvidacijski narok: 22. jan. 1900 ob 10. uri zjutraj.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 3. Pšenica za oktober gold. 7.96 do 7.98. Pšenica za april gl. 7.82 do 7.83 Rž za oktober gl. — do —. Rž za april gl. 6.41 do 6.42. Koruza za juli gld. — do —. Koruza za maj 1900 gld. 4.94 do 4.95. Oves za oktober gld. — do —. Oves za april gold. 5.03 do 5.04.

Pšenica: ponudbe srednje, povpraševanje omejeno. Prodaja 10.000 met. st. Vreme: deževno in megla.

Hamburg 3. Trg za kavo. Santos good average za mare 34.— za maj 34.75, za september 35.75, za december 35.50 Denar.

Havre 2. Kava Santos good average za januar 50 k. frankov 39.— za april 50 k. frankov 40.50.

Dunajska borza dne 3. januarja.

	čeraj	danes
Državni dolg v papirju	98.40	98.60
" " v srebru	98.35	98.55
Avstrijska renta v zlatu	96.40	96.75
" " kronah 4%	98.85	98.10
Kreditne akeije	235.45	235.35
London 10 Lsr.	242.90	243.55
20 mark	23.66	23.66
Napoleoni	19.24	19.10
100 italijanskih lir	89.60	89.70

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20 pdp. om.	Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.— " brzovl.	Dunaj, zveza z Reko
8.25 " " " " " "	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
9.— " om.	Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55 " post.	Dunaj, zveza Budapest in Zagreb
12.45 pop. om.	Kormin, zveza Červinjan, Benetke
4.35 " " " " " "	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30 " " " " " "	Benetke (via Červinjan in via Videm)
6.25 " post.	Dunaj, zveza z Reko
8.15 zveč. brzovl.	Kormin
8.15 " " " " " "	Dunaj, zveza s Peštom, Reko
8.45 " meš.	Nabrežina, Videm, Benetke
9.45 " " " " " "	do Münzschlaga
6.10 " " " " " "	(samo ob sredah) ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56 pdp. meš.	iz Münzschlaga, Beljaka itd.
7.33 " " " " " "	iz Italije, Kormina, Nabrežine
8.45 " brzovl.	iz Kormina
9.28 " " " " " "	Dunaj, zveza s Peštom, Mühim
10.25 " post.	Dunaj, zveza z Reko
10.40 " brzovl.	iz Italije preko Kormina
11.20 " om.	iz Benetke (via Červinjan)
5.35 pop. post.	Dunaj, zveza z Gorico
7.45 zveč. om.	iz Italije preko Kormina
8.30 " brzovl.	iz Italije preko Kormina
9.— " " " " " "	Dunaj, zveza z Reko
11.35 " om.	iz Italije preko Kormina
10.38 pdp.	(samo v sredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30 pdp.	Herpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45 " " " " " "	Herpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50 pop.	Herpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45 " " " " " "	Herpelje, Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30 " " " " " "	Herpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih)

Dohod k sv. Andreju

8.05 pdp.	Divača
9.35 " " " " " "	Pulj, Rovinj
11.15 " " " " " "	Herpelje, Ljubljana, Dunaj
6.15 zveč.	Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana
9.50 " " " " " "	brzovl. Pulj, Rovinj, Dunaj
9.25 " " " " " "	Herpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih)

Furlanska železnica.

Odhod iz Tržiča:

7.48 pdp., 1.53, 6.25 pop.	preko Červinjana v Italijo
10.42 " " " " " "	in 10.48 zvečer do Červinjana.

Dohod v Tržič:

7.20, 9.45, predp., 5.48, 10.23 pop.	iz Italije preko Červinjana, 1.35 pop. iz Červinjana.
--------------------------------------	---

Odhod in prihod parnikov.

V Zavrje preko Sv. Marka, Šklednja, Sv. Sobote, Mih ob 7.15, 9.11.30 predp. 2.15 pop. Prihod 8.—, 10.— predp. 12.10, 3.25, 4.45 pop.

V Milje 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp. 2.30, 4.15 (preko Sv. Marka) 6.15 pop. Prihod 7 (preko Sv. Marka), 8, 9.30 (pošta) predp.; 1.30, 3.30 (pošta), 5.30 pop. Ob ned. in prazn. 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp.; 3.—, 4.30, 7.15 pop. Prihod: 6.30 (preko Sv. Marka) 8.—, 9.30 (pošta) predp., 2.—, 3.45 (pošta) 6.30 pop.

V Koper 7.50 predp., 12.05 (pošta) 3.—, 4.15 (pošta) pop. Dohod 6.45, 9.— (pošta) predp. 1.30, 3.— (pošta), Ob ned. in prazn. 7.50 predp., 12.05 (pošta), 5.— pop. Dohod: 6.45, 9.— (pošta) predp., 4.— (pošta) pop.

V Piran preko Izole 12.30, 3.— pop. Dohod preko Izole 6.30, 7.— predp. Ob ned. in prazn.: 11.30 in opoldne. Dohod: 6.30, 7.— zjutraj (parnika „Istria“ in „Portorose“.)

V Umag vsak dan razen nedelj ob 4 pop. Dohod 6.— zjutraj.

V Rovinj preko Pirana, Cittanova, Poreča vsaki pond., sredo, petek 7.30 zj. Dohod torek, četrtek, sobota ob 7. uri zjutraj.

V Pulj preko Pirane, Cittanova, Salvore, Poreča, Vrsara, Rovinja in Fasane ob 6.45 zjutraj vsak dan. Dohod 2 pop.

V Miramar 10.45 predp. 3.15 pop. Dohod 1.30, 6 pop.

Zaloga vina F. Petek

TRST. - Via delle Poste št. 10.

Istrska in dalmatinska vina iz najslavnejših hlevov. Cene brez konkurence, blago pristno in najboljše kakovosti. Istrsko novo fino 30, boljše 32. Dalmatinsko fino 30. Opello novo fino 32 v vsakej množini v sodčih in buteljkah od litra naprej franco na dom na katerikoli kraj mesta. Izven mesta franko užitniškega davka. Naročbe v zalogi ali s pošto dopisnico.

Pozor!

Usojam si slavnemu občinstvu naznaniti, da je moja gostilna

„Andemo de Franz“

v via Ireneo št. 1
odprta v pustnem času do 4 ure zjutraj in da je kuhinja vedno pripravljena.

o o o o o Vino prve vrste! o o o o o

Za obilen obisk se priporoča udani

Fran Potočnik, krčmar.

Nikolaj Trškan!

trgovec v Ljubljani

priporoča ob pričetku sezone svojo **izborno kislno zelje v sodčih po 200, 100, 50 in 25 kg.**, kakor tudi sveže zelje v glavah.

Pri sodčih po 200 in 100 kg so računani brutto za netto, pri pošiljki po 50 in 25 kg. pa se plačajo prazni sodi po 70 in 50 kr. Po-sebno prilčno za večje rodbine in gostilničarje!

Cene brez konkurence.

JAK. HENRIK HUBER

trtnica za ameriške trte in cepi
Tovarna kemičnega gnojja „KOPROS“ v Boljunen (Istra)

ZALOGA:

TRST - Via S. Apollinare št. 4.

Telefon št. 201.

Ameriške trte in cepi.

CENE:

	I. zbirka	II. zbirka
100 kosov gl. kr.	1000 kosov gl. kr.	1000 kosov gl. kr.
Kolči amerik.	1.50	1.20
Bilje	4.—	35.—
Cepi na "	20.—	180.—
		15.—
		120.—

Vsprejemajo se naročbe za razna cepjenja po želji naročnika in to od februarja do zvršetka aprila.

Kemični gnoj „KOPROS“

sestavljen iz kvantitete dušika, fosforičnega kisleca, potaše in apna, katere snovi so potrebne za živilo rastlin.

Služi čudežno za gnojenje trti, sadnega drevja, spargelna, vrtnine in žita.

Cena: Žakelj od 25 kg. gld. 2.—; od 50 kg. 3.50; od 100 kg. gld. 7.50, se žakljem vred.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaella Italia

TRST - Via Malcanton št. 1 - TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blaga, po cenah, da se ni bati konkurence.

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje

proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gld. 1.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premijanju kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premijanju kurzov, bilanca (B)	243.331-83
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

POSILANO.

Fran Wilhelmov

odvajajoči čaj

od

Frana Wilhelm

lekarnarja v Neunkirchen

(Spodnja Avstrija).

Se dobiva v vseh lekarnah v zavitu po 1 gld. av. velj.

„Slavisches Echo“

nezavisno glasilo za politiko, narodno gospodarstvo, znanstvo in umetnost, izhaja na Dunaju od novega leta 1900 kot tednik vsako soboto na 12-16 straneh ter stoji na leto 6 gld., na pol l. 3 gld. na četrt leta 1.50 gld.

„Slavisches Echo“ ima namen, brniti ustavna in zgodovinska državna prava slovanskih narodov ter dokazovati, da spadajo duševno in moralno v isto vrsto z drugimi arijskimi narodi. Pridobil si je sodelavce, priznanih sil, med vsemi slovanskimi narodi.

„Slavisches Echo“ ima in sprejmele in serate solidnih slovanskih in drugorodnih firm, ki so navezani na razne dežele.

Uredništvo in upravnništvo „Slavisches Echo“

na Dunaju.

Eugengasse 37., Wien X.

K imenovanju

c. kr. rezervni častnikov priporočamo „Zavod za uniformiranje in civilno krojačnico FRANA JIRAS-A“ v Trstu, ulica Caserma 9. Cene nizke, postrežba točna in zanesljiva.

Službo išče

mlad trgovski pomočnik za trgovino s kolo pijalnim blagom, več slovenskega, nemškega in laškega jezika, spreten prodajalec, lepega vedenja in z najboljšimi spričevali. Ponudbe na upravnništvo „Edinosti“ v Trstu.

100.000 kron

5x20.000 kron itd. itd.

izdajljivi na željo po 20% odbitku v gotovini, zamorejo se dobiti z eno samo srečko

velike dobrodelne loterije

v korist poliklinike (bolnišnice) v Budapešti

Vsak list, ki je veljaven za 6 kratno srečkanje

brez nadaljnjih doplačil, stane

1 krono

Prvo srečkanje nepreklicno 4. januarja 1900.

Srečke prodaj: Jos. Bolaffio, Aleks. Levi, Mandel & C., Schiffmann, Ign. Neumann, „Il Mercurio Triestino“.

Vabilo na naročbo „Slovenke“.

P. n.

Z novim letom 1900 začne „Slovenka“ svoj četrti letnik. Jedino slovensko, oziroma jugoslovansko žensko glasilo je postalo tekom prvih let svojega obstanka tako priljubljeno, da je vsaka posebna hvala nepotrebna. Izdajatelj lista se pa nočejo zadovoljiti z dosedanjimi uspehi, temveč hočejo napeti vse moči, da priboré „Slovenki“ tisto veljavo, ki sodi edinemu glasilu našega ženstva. Naša „Slovenka“ mora postati dostojna vrstnica enakim listom drugih omikanih narodov.

Žensko vprašanje zanima danes najviše duhove obeh spolov, in vsi izobraženci priznavajo njegovo veliko važnost, naj se že kakor koli postavljajo napram posamičnim zahtevam ženstva. Materijal, ki ga to vprašanje obsega, je pa tako ogrožen, da je za njega spoznavanje potreben poseben študij. In „Slovenki“ bo prva naloga, omogočiti in pospeševati to proučevanje. Zato bo posvečevala vso brigo in pozornost vsem pojavom ženskega gibanja in bo stala odločno na stališču ženskih pravic, ženske osamosvoje. Ozirala se bo pa tudi na vse prikazni, ki so direktno ali indirektno v zvezi z ženskim pokretom, dobro vedé, da je žensko vprašanje v svojem bistvu le en list velike knjige, le del organične celote, socialnega vprašanja.

V ta namen bo „Slovenka“ objavljala temeljite znanstvene članke in razprave, izvirne in v dobrih prevodih, dalje: brižno sestavljeno kroniko ženskega gibanja — doma in po svetu — ter bibliografijo ženske sociologije. Pa tudi zabavnega dela ne bo zanemarjala, temveč bo skrbela za dobro leposlovno gradivo v vezani in nevezani besedi. Spise bo objavljala tudi v hrvatskem oziroma srbskem jeziku; a da bodo taki sestavki tudi Slovincem lahko umljivi, bo v vsaki šlevilki tolmčila manj umevne hrvatske besede.

Mnogo priznanih književnikov je obljubilo uredništvu svoje sodelovanje, med njimi zlasti: Anton Askere, Aleksandrov, Ljubomir Babič-Gjalski, Alojzij Benković, Bogomila, Danica, Desimira, dr. Fran Eller, Engelbert Gangl, Fran Goestl, Fran Govékar, Fran Jagar, Vladimir Jelovšek, Etbin Kristan, Kristina, Henrik Krizman, Zofka Kveder, Janko Leban, Janko Leskovar, Márica, Márica II., Milan Marjanović, Anton Medved, Mihovil Nikolić, Potočan, Jakob Vetušek, Vida, Antonin Zavadil, Zorana, Oton Zupančič, Žabnik I. dr.

Tudi z svojo zunanjo obliko pokaže „Slovenka“ v novem letniku, da napreduje s časom. Radi boljšega urejevanja in ložjega pregleda za čitatelje pa bo izhajala enkrat na mesec, seveda razmerno povečana.

Da bo mogla izpolnjevati vse svoje številne in težke naloge, je pa treba splošne podpore jugoslovanskega čitateljstva, zlasti našega ženstva. Zato se obračamo do Vas z uljudno prošnjo, da se blagovolite naročiti na „Slovenko“, ter jo priporočiti tudi svojim prijateljem in znancem, kajti samo, ako se krog njenih naročnikov povsod razširi, ako nam stari naročniki pridobé novih, bode mogla materialno in intelektualno uspevati in se razvijati v korist našega ženstva, našega naroda, pospešujé naš splošni napredek.

Naročnina znaša za vse leto 6 kron. — Naročuje se na upravnništvo „Slovenke“, v Trstu, ulica Molino piccolo št. 3.

Z odličnim spoštovanjem,

uredništvo in upravnništvo „Slovenke“.

V TRSTU, meseca decembra 1899.